

Na rokovanie vlády SR
Dňa 14. decembra 2022
K materiálu č. 48164/2022
K bodu č. 21

STANOVISKO

k návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 521/2021 Z. z. o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vysokokvalifikovaným štátnym príslušníkom tretích krajín

I.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 521/2021 Z. z. o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vysokokvalifikovaným štátnym príslušníkom tretích krajín predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ako vykonávateľ Reformy pobytovej a pracovnej legislatívy Komponentu 10 Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky určený úlohou C.8. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 221 z 28. apríla 2021.

II.

Vzhľadom na časovú platnosť nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 521/2021 Z. z. o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vysokokvalifikovaným štátnym príslušníkom tretích krajín pre rok 2022 je nevyhnutné zabezpečiť pokračovanie režimu udeľovania národných víz aj na nasledujúci kalendárny rok. Zároveň je potrebné pre rok 2023 aktualizovať prílohu č. 1, ktorá obsahuje zoznam popredných svetových vysokých škôl a inštitúcií, a prílohu č. 2, ktorá obsahuje zoznam zamestnaní s vysokou pridanou hodnotou pre hospodárstvo Slovenskej republiky.

Množina popredných svetových vysokých škôl bola určená so zreteľom na potreby transparentnosti, nezaujatosti, inkluzívnosti a aktuálnosti. Tri zvolené rebríčky vysokých škôl, the Times Higher Education (THE), the Academic Ranking of World Universities (ARWU, tzv. šanghajsky rebríček) a Quacquarelli Symonds (QS), sú aj v rámci akademickej obce považované za rebríčky s celosvetovo najväčším vplyvom. Vo výslednom okruhu figurujú univerzity, ktoré sa umiestnili do 500. miesta v aspoň jednom z týchto rebríčkov v poslednej zverejnenej verzii daného rebríčka v roku predchádzajúcim roku platnosti nariadenia.

Zamestnania vyžadujúce si vysokú kvalifikáciu a majúce zároveň vysokú pridanú hodnotu pre hospodárstvo Slovenskej republiky boli určené na základe medzinárodnej definície vysokokvalifikovaných zamestnancov, požiadavky, aby priemerná mzda príslušnej profesie dosiahla aspoň 1,2-násobok celonárodnej priemernej mzdy a na základe ďalšieho zosúladenia s hospodárskymi záujmami Slovenskej republiky. Oproti zoznamu pre rok 2022 došlo k úprave kritéria dosiahnutej mzdy – zníženiu z 1,5-násobku na 1,2-násobok celonárodnej priemernej mzdy. Vo výslednom zozname profesií je tak zastúpených 78 podskupín povolání z hlavnej triedy ISCO-08 1 a 2 (štvormiestne kódy). Ide o profesie, ktoré možno podľa obsahu práce rozdeliť na (i) riadiacich pracovníkov, (ii) profesie v IT s vysokou pridanou hodnotou,

(iii) profesie v zdravotníctve s vysokou pridanou hodnotou, (iv) vedcov a výskumníkov a (v) ostatných technických špecialistov.

Ostatné parametre nariadenia ostávajú zachované aj pre rok 2023, t.j. nariadenie vlády je naďalej umožňuje udelenie národného víza štátnym príslušníkom tretích krajín z dôvodu záujmu Slovenskej republiky na účel hľadania si zamestnania a na účel zamestnania, ktorí sú absolventmi popredných svetových vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií alebo absolventmi vysokých škôl v Českej republike alebo v Slovenskej republike alebo vysokoškolského štúdia a ktorí budú zamestnaní v zamestnaniach vyžadujúcich si vysokú kvalifikáciu, a ktoré majú zároveň vysokú pridanú hodnotu pre hospodárstvo Slovenskej republiky (napr. odborníci v oblasti IT, odborníci v odvetviach s vysokou pridanou hodnotou, lekári).

Pre rok 2023 ostáva tiež zachovaný počet možných udelených národných víz, a to súhrne najviac 3 000 národných víz. Účinnosť návrhu nariadenia vlády sa navrhuje od 1. januára 2023 tak, aby bola zabezpečená kontinuita procesu udeľovania národných víz pre vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín.

Predkladateľ deklaruje súlad návrhu nariadenia vlády s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a súčasne je v súlade s právom Európskej únie, ako aj s revidovanou smernicou o modrých kartách.

Predložený návrh nariadenia vlády nebude mať podľa predkladateľa vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyv na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Materiál nebol predložený do medzirezortného pripomienkového konania. Materiál bol predmetom rokovania Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky.

III.

Návrh nariadenia vlády nebol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 521/2021 Z. z. o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vysokokvalifikovaným štátnym príslušníkom tretích krajín **schváliť, avšak s týmito legislatívno-technickými pripomienkami:**

K Čl. I

K bodu 1

Novelizovaný bod 1 je potrebné upraviť takto:

1. V § 1 ods. 1 úvodnej vete sa vypúšťajú slová „v roku 2022 udeliť“.

Za bod 1 je potrebné vložiť nový bod 2, ktorý znie:

„2. V § 1 ods. 2 prvej vete sa na konci pripájajú tieto slová: „v kalendárnom roku“.“.

Body 2 a 3 je potrebné označiť ako body 3 a 4.

K bodu 2

V § 5a je potrebné slová „víza, ktoré začalo pred 1. januárom 2023, sa“ nahradiť slovami „víza začatom a neskončenom pred 1. januárom 2023 sa“.

V nadväznosti na uvedené pripomienky je potrebné upraviť dôvodovú správu.

Bratislava 13. decembra 2022